

Cauza C-351/24

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

15 mai 2024

Instanța de trimitere:

Veszprémi Törvényszék (Ungaria)

Data deciziei de trimitere:

29 aprilie 2024

Reclamantă:

C/C Vámügynöki Kft.

Pârâtă:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (Ungaria)

Veszprémi Törvényszék (Curtea din Veszprém, Ungaria)

[omissis]

În procedura de contencios administrativ având ca obiect respingerea cererii de remitere a taxelor vamale [omissis] formulată de **C/C Vámügynöki Kft.** ([omissis] Zalaegerszeg, Ungaria [omissis]), reclamantă, împotriva **Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága** (Direcția pentru contestații din cadrul Administrației Naționale Fiscale și Vamale, Ungaria) ([omissis] Budapesta, Ungaria [omissis]), pârâtă, Veszprémi Törvényszék (Curtea din Veszprém, Ungaria) pronunță următoarea

Ordonanță

Această instanță [omissis] adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarea întrebare preliminară:

1. Articolul 119 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (denumit în continuare „Codul vamal”) trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale care permite să se constate că o dovadă de origine este incorectă fără a se recurge la

procedura stabilită la articolul 32 din anexa la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (denumită în continuare „convenția”)?

[*omissis*] [considerații de drept procedural național]

Motive

Situația de fapt

Reclamanta, acționând în numele Best-Epil Kft. (importator), în calitate de reprezentant vamal indirect, a sesizat Nemzeti Adó- és Vámhivatal Csongrád-Csanád Vármegyei Adó- és Vámigazgatósága (Direcția fiscală și vamală Csongrád-Csanád din cadrul Administrației Naționale Fiscale și Vamale, Ungaria; denumită în continuare „autoritatea vamală de prim grad”) de douăzeci de ori în perioada 17 decembrie 2021-26 februarie 2022 în vederea punerii în liberă circulație a diverse fructe și legume. Mărfurile erau în general expediate din Albania, Turcia sau Kosovo, cu mențiunea că originea lor era Albania sau Turcia. La momentul cererii de punere în liberă circulație, codul de preferință 300 a fost indicat în căsuța 36 din declarația vamală, iar reclamanta, pe baza dovezilor de origine care însoțeau mărfurile, a solicitat calcularea taxelor vamale cu respectarea statutului preferențial. În cele trei cazuri relevante pentru litigiul, produsele proaspete (mandarine) expediate din Kosovo care arătau originea turcă pe baza documentelor de origine EUR.1 cu numerele A0104738, A0104737 și A0104736 au fost puse în liberă circulație la 26 februarie 2022 [*omissis*], la 22 februarie 2022 [*omissis*] și, respectiv, la 3 februarie 2022 [*omissis*].

Ulterior punerii în liberă circulație, la 5 mai 2023, autoritatea vamală de prim grad a dispus un control *a posteriori* în cursul căruia a constatat că certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 eliberat de autoritatea vamală din Kosovo nu era conform dispozițiilor Avizului Comisiei privind aplicarea Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene sau a protocoalelor referitoare la regulile de origine care prevăd cumulul diagonal între părțile contractante la această convenție (2021/C 418/12) (denumit în continuare „avizul Comisiei”), având în vedere și că regimul preferențial pentru produsele agricole nu poate fi acordat în cadrul relațiilor dintre Uniunea Europeană, Kosovo și Turcia și că acesta nu poate fi certificat ca atare de autoritățile vamale din Kosovo. Având în vedere cele ce precedă, prin deciziile din 16 august 2023, autoritatea vamală de prim grad a stabilit taxe vamale suplimentare în valoare totală de 2 580 000 HUF [*omissis*] și a obligat reclamanta la plata acestora.

La 18 august 2023, reclamanta a depus la autoritatea vamală de prim grad o cerere de remitere a taxelor vamale în temeiul articolului 116 alineatul (1) litera (c) din Codul vamal. În cererea sa, reclamanta a susținut că erau îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 119 alineatul (3) din Codul vamal, și anume că, întrucât eroarea din dovada de origine EUR.1 eliberată în temeiul convenției era rezultatul erorii comise de autoritatea vamală, nu trebuia să se verifice dacă reclamanta avea

cunoștință de aceasta, în conformitate cu articolul 119 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal.

Decizia pârâtei

Autoritatea vamală de prim grad a respins cererea reclamantei [omissis]. Pârâta, investită cu calea de atac administrativă formulată de reclamantă, a confirmat decizia autorității vamale de prim grad [omissis].

În motivarea deciziei sale, pârâta a făcut trimitere la articolul 116 alineatul (1) litera (c) din Codul vamal și la articolul 119 alineatul (1) litera (a) și alineatul (3) din același cod. În acest sens, pârâta a precizat că certificatul de origine nu a fost eliberat în cadrul cooperării administrative prevăzute la articolul 31 din apendicele I la convenție, astfel încât excepția prevăzută la articolul 119 alineatul (3) din Codul vamal nu era aplicabilă și că, în temeiul articolului 119 alineatul (1) litera (a) din acest cod, trebuia să verifice dacă reclamanta ar fi putut, în mod rezonabil, să detecteze eroarea comisă de autoritatea vamală. De asemenea, pârâta a susținut că, potrivit Deciziei nr. 2/2022 a Kúria (Curtea Supremă, Ungaria), pronunțată în cadrul unei proceduri de unificare a jurisprudenței în materia dreptului administrativ, posibilitatea de a detecta eroarea nu poate fi exclusă pentru motivul că și reclamanta însăși a comis o eroare.

În decizia pârâtei s-a precizat că, chiar dacă autoritatea vamală din Kosovo a fi comis o eroare, reclamanta ar fi putut să o detecteze în mod rezonabil, având în vedere că aceasta își desfășoară activitatea în domeniul vamal, dispune de autorizațiile vamale necesare și de cunoștințele specializate corespunzătoare și are experiență în chestiuni legate de vămuire. Reclamanta ar fi trebuit să cunoască normele privind statutul preferențial, reglementările și convențiile privind taxele vamale și avizul Comisiei, astfel încât ar fi trebuit să știe că certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 au fost emise în mod greșit. În opinia sa, eroarea din certificatele EUR.1 eliberate de autoritatea vamală din Kosovo era de o asemenea natură încât putea fi stabilită fără echivoc din documente și detectată în mod rezonabil.

Pozițiile părților în litigiu

Cererea reclamantei

Reclamanta a formulat o acțiune în contencios administrativ având ca obiect anularea deciziei pârâtei și a deciziei autorității vamale de prim grad, precum și obligarea acesteia din urmă la inițierea unei noi proceduri. În ceea ce privește încălcarea legii, reclamanta susține în cererea sa că, în temeiul articolului 116 alineatul (1) litera (c) din Codul vamal, eroarea autorităților competente justifică rambursarea sau remiterea taxelor la import. Potrivit articolului 119 alineatele (1) și (3) din Codul vamal, în cazul în care statutul preferențial al mărfurilor este stabilit pe baza unui sistem de cooperare administrativă cu autoritățile unei țări sau

ale unui teritoriu situat în exteriorul teritoriului vamal al Uniunii, eliberarea unui certificat de către aceste autorități, în cazul în care acesta se dovedește a fi incorect, constituie o eroare care nu ar fi putut fi detectată de reclamantă, în sensul alineatului (1) litera (a).

Reclamanta a precizat că, în cadrul cooperării administrative prevăzute la articolul 31 din apendicele I la convenție, autoritățile se angajează să transmită specimene ale ștampilelor și adresele pentru comunicări. În opinia sa, faptul că autoritățile vamale din Kosovo au utilizat acest specimen de ștampilă pentru eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 indică existența cooperării administrative prevăzute la articolul 119 alineatul (3) din Codul vamal. În cazul în care s-ar accepta argumentele pârâtei, articolul 119 alineatul (3) din Codul vamal nu s-ar mai justifica și ar fi imposibil de aplicat, dispozițiile articolului 31 din apendicele I la convenție lipsindu-l de conținut. Pârâta ar fi trebuit să urmeze procedura de verificare prevăzută la articolul 32 din apendicele I la convenție, ridicând problema exactității dovezii de origine la autoritatea vamală din Kosovo. Reclamanta s-a bazat cu bună-credință pe faptul că autoritatea vamală din afara teritoriului vamal al Uniunii, în calitate de parte la convenție, a eliberat dovada de origine prin aplicarea corectă a convenției și a protocoalelor acesteia.

Întâmpinarea pârâtei

În întâmpinarea sa, pârâta a solicitat respingerea acțiunii. Pe fond, a susținut că autoritatea vamală a țării de export (Kosovo) nu putea certifica în mod legitim, pe baza avizului Comisiei și a convenției, locul de origine preferențială al mărfurilor (Turcia). De asemenea, având în vedere că eroarea la care se face referire era evidentă din însăși dovada de origine, nu era necesar ca pârâta să ridice problema autenticității documentului în fața autorității vamale a statului exportator, întrucât convenția nu prevede nicio obligație în acest sens. Pârâta a negat că faptul că autoritatea vamală a eliberat certificatul EUR.1 utilizând specimenul de ștampilă ar trebui să fie înțeles drept cooperare administrativă. Articolul 31 din apendicele I la convenție nu conține nicio normă în această privință și nu poate fi interpretat în sens larg.

Autoritatea vamală din Kosovo nu putea certifica originea preferențială turcă. Verificarea menționată la articolul 32 din apendicele I la convenție poate fi efectuată în cazul în care autoritatea vamală a părții contractante importatoare are îndoieli justificate cu privire la autenticitatea documentului; or, în demersurile pârâtei nu au apărut astfel de îndoieli, întrucât s-a putut stabili cu certitudine că documentele erau eronate și că nu erau adecvate pentru a certifica locul de origine, astfel încât procedura de verificare a dovezii de origine nu era necesară.

Pârâta a arătat că rambursarea taxelor vamale pentru o eroare a autorității, prevăzută la articolul 116 alineatul (1) litera (c) din Codul vamal, nu se poate aplica decât dacă, în conformitate cu articolul 119 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal, reclamanta nu a putut, în mod rezonabil, să detecteze eroarea. Având în vedere expertiza și experiența sa corespunzătoare în domeniul vamal, reclamanta

ar fi trebuit să detecteze în mod rezonabil eroarea, întrucât aceasta este reflectată în documente. În temeiul articolului 15 alineatul (2) litera (b) din Codul vamal, persoana care depune o declarație vamală este responsabilă pentru autenticitatea, corectitudinea și valabilitatea oricărui document justificativ al declarației.

De asemenea, pârâta a susținut că, în temeiul articolului 119 alineatul (1) litera (b) din Codul vamal, buna-credință a reclamantei trebuie analizată separat, astfel încât faptul că reclamanta a acționat cu bună-credință nu exclude faptul că ea ar fi putut, în mod rezonabil, să detecteze eroarea comisă de autoritatea vamală.

Dreptul Uniunii

Articolul 116 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (denumit în continuare „Codul vamal”)

„(1) Sub rezerva condițiilor stabilite în prezenta secțiune, cuantumul taxelor la import și la export se rambursează sau se remite din oricare dintre motivele următoare:

- (a) taxe la import sau la export percepute în exces;
- (b) mărfuri defecte sau neconforme cu dispozițiile contractului;
- (c) eroarea autorităților competente;
- (d) echitate.

[...]”.

Articolul 119 din Codul vamal

„(1) În alte cazuri decât cele menționate la articolul 116 alineatul (1) al doilea paragraf și la articolele 117, 118 și 120, un cuantum de taxe la import sau la export se rambursează sau se remite în cazul în care, ca urmare a unei erori a autorităților competente, cuantumul datoriei vamale notificate inițial a fost inferior cuantumului de plătit, cu condiția ca următoarele condiții să fie îndeplinite:

- (a) debitorul nu ar fi putut, în mod rezonabil, să detecteze eroarea; și
- (b) debitorul a acționat cu bună-credință.

(3) În cazul în care statutul preferențial al mărfurilor este stabilit pe baza unui sistem de cooperare administrativă cu autoritățile unei țări sau ale unui teritoriu situat în exteriorul teritoriului vamal al Uniunii, eliberarea unui certificat de către aceste autorități, în cazul în care acesta se dovedește a fi incorect, constituie o eroare care nu ar fi putut fi detectată în mod rezonabil, în sensul alineatului (1) litera (a).

Cu toate acestea, eliberarea unui certificat incorect nu constituie o eroare în cazul în care eliberarea acestui certificat rezultă dintr-o prezentare incorectă a faptelor de către exportator, cu excepția cazului în care este evident că autoritățile emitente aveau la cunoștință sau trebuiau în mod rezonabil să aibă la cunoștință faptul că mărfurile nu corespund condițiilor fixate pentru acordarea beneficiilor regimului preferențial.

[...]

Articolul 64 din Codul vamal

„[...]

(2) Pentru mărfurile care beneficiază de măsuri preferențiale definite în acordurile încheiate între Uniune și anumite țări sau teritorii sau grupuri de țări sau de teritorii situate în afara teritoriului vamal al Uniunii, normele privind originea preferențială sunt stabilite în acordurile respective.

[...]

Articolul 15 din apendicele I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene (denumită în continuare „convenția”)

„(1) Atunci când sunt importate în alte părți contractante, produsele originare din una din părțile contractante beneficiază de dispozițiile acordurilor relevante prin prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine:

(a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1, al cărui model este prezentat în anexa III a;

(b) un certificat de circulație a mărfurilor EUR-MED, al cărui model este prezentat în anexa III b;

(c) în cazurile menționate la articolul 21 alineatul (1), o declarație (denumită în continuare «declarație de origine» sau «declarația de origine EUR-MED») întocmită de exportator pe o factură, un bon de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele în cauză suficient de detaliat pentru a putea fi identificate. Textele declarațiilor de origine sunt prezentate în anexele IV a și b.

[...]

Articolul 31 din apendicele I la convenție (Cooperare administrativă)

„(1) Autoritățile vamale ale părților contractante își transmit reciproc, prin intermediul Comisiei Europene, specimene ale ștampilelor utilizate în birourile lor vamale pentru emiterea certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 și EUR-

MED, precum și adresele autorităților vamale responsabile pentru verificarea certificatelor, a declarațiilor de origine și a declarațiilor de origine EUR-MED.

(2) Pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 și EUR-MED, a declarațiilor de origine și a declarațiilor de origine EUR-MED, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente.”

Articolul 32 din anexele I la convenție (Verificarea dovezilor de origine)

„(1) Verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau de fiecare dată când autoritățile vamale ale părții contractante importatoare au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul original al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiții ale prezentei convenții.

(2) În scopul punerii în aplicare a dispozițiilor alineatului (1), autoritățile vamale ale părții contractante importatoare înapoiază certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED și factura, dacă a fost prezentată, declarația de origine sau declarația de origine EUR-MED sau o copie a acestor documente autorităților vamale din partea contractantă exportatoare, indicând, după caz, motivele pentru care solicită verificarea. În sprijinul cererii de verificare trebuie furnizate orice documente și informații obținute care sugerează că declarațiile făcute pe dovada de origine sunt inexacte.

(3) Verificarea este efectuată de autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare. În acest sens, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar.

[...]”.

Avizul Comisiei privind aplicarea Convenției regionale cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene sau a protocoalelor referitoare la regulile de origine care prevăd cumulusul diagonal între părțile contractante la această convenție (2021/C 418/12) (denumită în continuare „avizul Comisiei”)

„Trebuie amintit că aplicarea cumulusului diagonal este posibilă doar dacă părțile pe teritoriul cărora are loc producția finală și părțile de destinație finală au încheiat acorduri de liber schimb, care să conțină reguli de origine identice, cu toate părțile care participă la procesul de obținere a caracterului original, mai exact cu toate părțile din care sunt originare materialele utilizate. Materialele originare de pe teritoriul unei părți care nu a semnat un acord cu părțile pe teritoriul cărora are loc producția finală și/sau cu părțile de destinație finală trebuie tratate ca neoriginare. Notele explicative privind protocoalele pan-euro-mediteraneene privind regulile de origine conțin exemple concrete.

[...]

Datele menționate în tabelul 3 se referă la data de aplicare a protocoalelor referitoare la regulile de origine care prevăd cumulusul diagonal anexate la acordurile de liber schimb între UE, Turcia și țările participante la procesul de stabilizare și de asociere al UE. De fiecare dată când se face referire la convenție într-un acord de liber schimb între părțile menționate în acest tabel, s-a adăugat în tabelul 2 o dată precedată de mențiunea «(C)».

De asemenea, trebuie amintit că materialele originare din Turcia care intră în sfera de aplicare a Uniunii vamale UE-Turcia pot fi considerate materiale originare în scopul cumulusului diagonal între Uniunea Europeană și țările care participă la procesul de stabilizare și de asociere și cu care este în vigoare un protocol privind originea.

[...]

[...] Este posibil cumulusul diagonal între Turcia, Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Macedonia de Nord, Muntenegru și Serbia. Cu toate acestea, a se vedea tabelul 3 pentru posibilitatea de cumulus diagonal între Uniunea Europeană, Turcia, Albania, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, Macedonia de Nord, Muntenegru și Serbia.

[...]”.

Pentru mărfurile care intră în sfera de aplicare a Uniunii vamale UE-Turcia, data de aplicare este 27 iulie 2006, care nu este aplicabilă produselor agricole și produselor din cărbune și oțel. Data începerii aplicabilității între Turcia și Kosovo este 1 septembrie 2019.

Motivarea trimiterii preliminare

În prezenta cauză, instanța de trimitere solicită să se clarifice dacă pârâta, în calitate de autoritate vamală a părții contractante importatoare, este îndreptățită să concluzioneze, în ceea ce privește dovada de origine eliberată în temeiul articolului 15 din apendicele I la convenție, că autoritatea vamală a părții contractante exportatoare a eliberat dovada de origine cu încălcarea prevederilor convenției sau dacă trebuie să efectueze mai întâi procedura de verificare prevăzută la articolul 32 din apendicele I la convenție.

Această instanță nu a identificat în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene nicio cauză referitoare la interpretarea articolului 119 alineatul (3) din Codul vamal.

Problema ridicată este relevantă pentru prezentul litigiu întrucât, potrivit articolului 119 alineatul (3) din Codul vamal, scutirea reclamantei de răspundere în temeiul articolului 119 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal se bazează

exclusiv pe eliberarea unui certificat incorect în cadrul unei cooperări administrative. Totuși, eliberarea dovezilor de origine nu are loc, în mod normal, în cadrul cooperării administrative prevăzute la titlul VI din convenție, ci în cadrul procedurilor prevăzute la titlul V, astfel încât poate fi întemeiat argumentul reclamantei potrivit căruia o interpretare restrictivă a dreptului Uniunii face ca articolul 119 alineatul (3) din Codul vamal să fie lipsit de sens.

În speță, părțile nu contestă faptul că nu putea fi aplicat cumulul diagonal al mărfurilor în cauză, astfel încât există o eroare în conținutul dovezii de origine EUR.1. În acest litigiu, autoritatea vamală și-a adoptat decizia fără a urma procedura prevăzută la articolul 32 din apendicele I la convenție și fără a solicita autorității vamale din Kosovo să verifice conformitatea dovezii de origine.

Procedura prevăzută la articolul 32 din apendicele I la convenție - care este cuprinsă în titlul VI - se desfășoară în cadrul cooperării administrative și poate fi inițiată atunci când autoritatea vamală a părții contractante importatoare are îndoieli întemeiate. Potrivit articolului 32 alineatul (3) din apendicele I la convenție, autoritatea vamală a părții contractante exportatoare este responsabilă de efectuarea verificării. În speță, autoritatea vamală a susținut că se poate stabili dincolo de orice îndoială rezonabilă și cu certitudine absolută că dispozițiile convenției au fost încălcate și că autoritatea vamală a părții contractante exportatoare nu putea certifica o origine care să justifice un tratament preferențial.

În opinia instanței de trimitere, în temeiul articolului 119 alineatul (3) din Codul vamal, nu este clar dacă, în cazul în care se constată o eroare în dovada de origine, autoritatea vamală a părții contractante importatoare poate constata caracterul incorect al dovezii de origine, fără a iniția o procedură de verificare a dovezii de origine. Aceasta implică faptul că, potrivit articolului 119 alineatul (1) litera (a) din Codul vamal, trebuie să se examineze dacă reclamanta putea detecta în mod rezonabil eroarea. În măsura în care, atunci când detectează o eroare în dovada de origine, autoritatea vamală trebuie în mod necesar și obligatoriu să efectueze verificarea prevăzută la articolul 32 din apendicele I la convenție, în cazul în care constată că dovada de origine este incorectă, trebuie să se considere, potrivit articolului 119 alineatul (3) din acest cod, că reclamanta nu putea detecta eroarea. Dacă autoritatea vamală ar fi fost obligată, înainte de a lua o decizie, să verifice dovada de origine cu autoritatea vamală din țara de export, faptele stabilite de autoritatea vamală în prezenta cauză ar fi incomplete.

Având în vedere cele ce precedă, această instanță solicită interpretarea Curții cu privire la întrebarea dacă o practică națională în temeiul căreia, în cazul unei erori într-o dovadă de origine eliberată de autoritățile unei țări sau ale unui teritoriu aflat în afara teritoriului vamal al Uniunii, autoritatea vamală a părții contractante importatoare constată existența unei erori în dovada de origine fără a recurge la procedura prevăzută la articolul 32 din apendicele I la convenție este conformă cu articolul 119 alineatul (3) din Codul vamal.

[omissis] [considerații de drept procedural național]

Veszprém, 29 aprilie 2024.

[*omissis*] [semnături]

DOCUMENT DE LUCRU